

Evaluatie uitvoeringsprogramma koepelvisie Buren stad 2013-2016, datum augustus 2013.

Leeswijzer

De in het uitvoeringsprogramma koepelvisie beschreven projecten heb ik (Bert) naar dit document gekopieerd en de tekst hier en daar wat ingekort.

Onder de projectbeschrijvingen heb ik 'status 01-09-2020' toegevoegd. Daar onder heb ik vermeld wat goed ging, wat is gerealiseerd en (in rood) wat fout ging, nog moet komen of (nog) niet 'af' is.

Voor de leesbaarheid en begrip heb ik de hoofdstukken 4.1 Publiek-private aanpak en 4.2 BV Buren, vooraan geplaatst.

Samenvatting van de evaluatie

Voor wie (te) weinig tijd heeft om onderstaande evaluatie in zijn geheel per project te lezen het volgende:

- Omdat de evaluatie het uitvoeringsprogramma van de Koepelvisie volgt kan men ervoor kiezen niet alle ontwikkelingsperspectieven door te nemen.
- De gekozen uitvoeringsorganisatie is succesvol gebleken.
- De voorziene tijdelijkheid van BV Buren bleek onjuist te zijn: BV Buren is een stichting geworden.
- Bijna alle projecten uit het uitvoeringsprogramma zijn ter hand genomen.
- Het parkeerbeleid en de uitvoering ervan blijkt een lastig thema te zijn.
- Het opwaarderen van de openbare ruimte is onvoldoende van de grond gekomen;
- Het ontwikkelen van het historische verhaal van Buren is een nog lopend project met een positief perspectief.
- Het herontwikkelen van het kasteelterrein als evenemententerrein is niet van de grond gekomen. Dit project verdient alsnog aandacht.
- Het herstel van het Plantsoen, de Toeren en de Dreven heeft in grote lijnen zijn beslag gekregen. Structureel speelt de Plantsoengroep een essentiële rol in het beheer. BV Buren acht het noodzakelijk dat er afspraken worden gemaakt over "handgeld" zodat de administratie eenvoudiger wordt. Bij de Appeltoeren en de Notentoeren spelen beheersproblemen die opgelost moeten worden.
- Stadstuin Radiant maakte geen onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma van de Koepelvisie, maar past er wel perfect in. De vrijwilligers die hier het beheer doen vragen om meer faciliteren door de gemeente.
- De berceau van het Vrijerslaantje en de onderbeplanting verdient meer aandacht van de gemeente.
- Voor de volledigheid van dit document is de reconstructie van de Onderdreef opgenomen in dit overzicht, maar dit project wordt in een afzonderlijke bijeenkomst geëvalueerd.
- De beoogde opwaardering van de entree van het Kasteelterrein met een bezoekerscentrum is geschrap.
- Het vergroten van de gracht moet nog worden uitgevoerd. De mogelijkheid om de stenen brug weer zichtbaar te maken moet nog worden onderzocht.
- Het (her)ontwikkelen van de Korne als economische ontwikkelingsas is totaal (nog) niet van de grond gekomen. Dat komt enerzijds omdat gelijktijdig het project "Water als geld" van de grond kwam. Dit onderzoekt onder meer de verbinding tussen de Linge en het Amsterdam-Rijnkanaal via de Korne en de Maurikse Wetering. Daarnaast zijn in Geldermalsen plannen ontwikkeld voor een nieuwe jachthaven. Een particulier initiatief voor een passantenhaven in Buren lijkt gestrand te zijn.
- In Buren zou de toegankelijkheid van de aanlegsteiger verbeterd moeten worden. Dit kan mogelijk deels met geld van NL Doet, maar ook de hulp van de gemeente is nodig.
- Van de schouw uit 2014 staan nog aardig wat punten open.
- De Verbindingsmarkt op 5 september 2019 was een groot succes. Samen met de Signaleringsgroep werken we een aantal projecten verder uit. Aan verbetering van Communicatie en Informatie moet met de gemeente worden samengewerkt.

- De participatie met de gemeente is in beginsel erg positief. Beide partners streven verbetering en versterking na. Door personele wisselingen en reorganisaties ondervinden we wel regelmatig “hick-ups” en enige terugval. Dit blijft van beide kanten een voortdurend aandachtspunt.

1.1 Aanleiding van de Koepelvisie

Met de Koepelvisie ‘Oranje Buren’ ligt er een inspirerend perspectief op de ontwikkeling van het vestingstadje Buren. De richtinggevende visie heeft tot doel voorstellen te doen voor bescherming, ontwikkeling en herwaardering van het cultuurhistorisch en landschappelijk erfgoed van Buren en haar directe omgeving. De achterliggende ambitie is om nieuwe economische impulsen te genereren die leiden tot meer welvaart en meer welzijn voor de inwoners.

Buren-stad: aantrekkelijk, vitaal en (be)leefbaar

De visie bevat drie ontwikkelingsperspectieven en drie gidsprojecten die als motor voor de ontwikkelingsrichting moeten fungeren:

- Oranje: (Her)ontwikkelen van Buren als historische (Oranje)stad
- Groen: (Her)ontwikkelen van Buren als parel in groene omgeving
- Blauw: (Her)ontwikkelen Korne als economische ontwikkelingsas
- Grijs de gidsprojecten

4.1 Publiek-private aanpak

De beschreven projecten vormen een kansrijk uitvoeringspakket waarmee Buren blijvend wordt versterkt. Voor de realisatie ervan is het vooral van belang dat er een centrale motor en aanjager wordt georganiseerd. Dat moet niet alleen door de gemeente worden gedaan, al eerder hebben we geconstateerd dat het geen gemeentelijke maar een gemeenschappelijke aanpak zou moeten zijn. Het programma kent een publiek-privaat ‘eigendom’. Dat moet vorm krijgen in de projecten. Per project is het van belang een trekker aan te wijzen, die een klein, slagvaardig team samenstelt uit de betrokken partijen. Eventueel kan een onafhankelijk procesmanager worden aangesteld om de business cases te helpen opstellen en de realisatie van projecten te helpen versnellen.

4.2 BV Buren

De gemeenschappelijke aanpak moet ook tot uitdrukking worden gebracht in de programmasturing, de projectoverstijgende coördinatie. We stellen dan ook voor dat er een publiek-privaat stuurgroep wordt samengesteld (werktitel: BV Buren) die de uitvoering van het programma aanjaagt en coördineert. Diverse betrokkenen hebben aangegeven dit een goed initiatief te vinden. De BV Buren wordt gevormd door vertegenwoordigers van de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk), ondernemers en bewoners. Zij stemmen met elkaar af over de voortgang en mogelijke belemmeringen en ondernemen actie om de uitvoering te versnellen. De afstemming kan plaatsvinden in een maandelijks overleg. Bij het samenstellen van de stuurgroep worden de ondernemers vanuit hun actieve betrokkenheid bij een (of meerdere) van de beschreven lijnen gevraagd.

Status 01-09-2020

Toen eind 2012 de gemeente Buren de zogenaamde Koepelvisie voor de stad Buren presenteerde hadden veel inwoners en ondernemers het gevoel onvoldoende gehoord te zijn in het proces en voelden zich overvallen. Na een hoop gedoe werd de Koepelvisie in 2013 gewijzigd vastgesteld en heeft de gemeenteraad bevorderd dat bewoners en ondernemers deel zouden nemen aan de uitvoering ervan. Daartoe is de BV Buren opgericht om de uitvoering van het programma aan te jagen en te coördineren. Na de uitvoering van de koepelvisie zou BV Buren ophouden te bestaan.

Gaande weg echter werd duidelijk dat de uitvoering binnen het tijdvak 2013-2016 niet zou lukken en bestond de behoefte aan een rechtspersoon in de vorm van een stichting. Daartoe is formeel gebruikgemaakt van de inschrijving van de stichting BORB (Beheer Openbare Ruimten Buren) en BORB opgegaan in BV Buren.

Naast en na de Koepelvisie zijn er activiteiten ontwikkeld als gevolg van meerdere bijeenkomsten met inwoners. Daarin zijn door de inwoners ideeën ingebracht over het verfraaien van Buren. Hieruit is ontstaan "Aantrekkelijk Buren".

De stichting "Burgers voor Buren" (BV Buren) is een samenwerkingsverband van bewoners en ondernemers in Buren-stad. BV Buren heeft als doelstelling:

- a. het verbeteren van de leefomgeving door het verfraaien van het stadsbeeld van het historische stadje Buren door het initiëren en faciliteren van verbeterprojecten;
- b. het verrichten van verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn;
- c. burgerparticipatie te bevorderen door de inwoners van Buren bij de uitwerking van plannen te betrekken en te bevorderen dat de inwoners van Buren zich betrokken blijven voelen;
- d. het bevorderen en faciliteren van het kleinschalig toerisme.

BV Buren blijkt in de praktijk van de uitvoering van de koepelvisie steeds de 'aanjager' en 'levert' de trekker van de projecten. Deze constructie is zeer succesvol gebleken.

Stichting Burgers voor Buren

Bestuur (voorzitter, secretaris, penningmeester)

Klankbordgroep

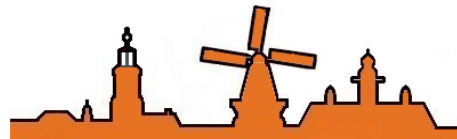
- inwoners
- ondernemers
- vertegenwoordiging van de signaleringsgroep
- vertegenwoordiging van de gemeente Buren

Projectgroep
Plantsoen

Projectgroep
Hoogstambrigade

Projectgroep
Stadstuin 'Radiant'

Projectgroep
Aantrekkelijk Buren

Oranje: (Her)ontwikkelen van Buren als historische (Oranje)stad

3.2.1 Verbinden Buitenhuizenpoort en kasteelterrein

De verbindingsweg tussen het kasteelterrein en de binnenstad is momenteel een brede asfaltweg. Voor het versterken van de verbinding tussen stad en kasteel is het een grote meerwaarde als deze wordt teruggebracht in de oude stijl: een beklinkerde weg en bijbehorend terreinmeubilair. Dit is een kansrijk project omdat de gemeente het regenwater in deze straat gaat afkoppelen van het riool en de nieuwe bestrating tegen beperkte kosten meteen wordt 'meegenomen'. In de uitvoering houden we rekening met onder meer de toegankelijkheid voor ouderen, parkeren voor inwoners en parkeren van fietsen. In overleg met de provincie wordt de oversteekbaarheid van de provinciale weg verbeterd. Partners: gemeente (i.o.m. ondernemers, bewoners v.w.b. inrichtingsvorm), provincie

Status 01-09-2020:

- Beklinkeren van de Buitenhuizenpoort is gedaan en sluit keurig aan op de stad. 'Antieke' lantaarnpalen zijn fraai en sfeervol. 100 % tevredenheid.
- **Verbeteren van de oversteekbaarheid van de provinciale weg is niet gedaan**

3.2.2 Verbeteren parkeerbeleid

Om Buren vitaal te houden, heeft het parkeerbeleid niet volledig op de schop. Ondernemers en bewoners ervaren weinig probleem met het 'blik' in het historische stadje. De geparkeerde auto's zijn wel erg hinderlijk voor bezoekers van Buren met name in de Voorstraat, Markt en Peperstraat. Met drie relatief eenvoudige ingrepen wordt de aantrekkelijkheid van de stad op korte termijn verbeterd. Ten eerste door te handhaven dat vrachtwagens niet meer op de voormalige parkeerplaatsen parkeren. Ten tweede door met het plaatsen van een aantal verwijsborden te bevorderen dat toeristen op de parkeerterreinen buiten de stad parkeren. Ten derde door extra parkeervoorzieningen te realiseren op de Onderdreef, onder de bomen en goed ingepast in het groen. Door de extra parkeerplaatsen aan de Onderdreef voor bezoekers kunnen inwoners en ondernemers weer gebruik maken van de plaatsen aan de Molenwal. En ontstaat er ruimte om de Voorstraat, Markt en Peperstraat vrij van geparkeerde auto's te maken.

Partners: gemeente (i.o.m. ondernemers v.w.b. locatie borden)

Status 01-09-2020:

- Het gehele traject van verbeteren van het parkeerbeleid was, en is, er een van vallen en opstaan en veel geduld. Onderzoek door een extern bureau was kennelijk nodig (Loendersloot december 2017).
- Inwoners en ondernemers hebben ingebracht, **deze inbreng is slechts voor een deel gerealiseerd. Het project is bijlange na nog niet afgesloten.**
- **Het weren van vrachtwagens is niet gerealiseerd.**
- Verwijsborden naar parkeerterreinen zijn er wel, **maar dermate klein van omvang dat zij door automobilisten niet worden opgemerkt (Provincie ligt dwars)**
- Extra parkeerplaatsen aan de onderdreef zijn gerealiseerd.
- **Willen zo snel mogelijk het gereedmaken van een 'evenementen parkeerterrein' wat alleen wordt opgesteld bij evenementen die veel bezoekers trekken.** Locaties zijn bekend

3.2.3 Opwaarderen voorzieningen openbare ruimte

De aantrekkelijkheid van de binnenstad wordt versterkt door voorzieningen aan te brengen en de uitstraling van de openbare ruimte te verbeteren. Het gaat daarbij om uitbreiding van het straatmeubilair met enkele bankjes in de stad en aan het water. Ook is het van belang bij de entrees van de binnenstad fietsenrekken te plaatsen. De bewegwijzering eenduidiger vorm geven en overbodige borden weghalen. Door de bestrating aan te passen sluiten de Peperstraat, Markt en Voorstraat aan bij de Buitenhuizenpoort en het kasteelterrein. Verder wordt de uitstraling van de oranje verbindingsas versterkt met (oranje) elementen zoals vlaggen, banieren of LED-verlichting.

Dit kan tijdelijke of permanente versiering zijn, afhankelijk van wat de bewoners en ondernemers in de Peperstraat/Voorstraat willen. Met een goede, op elkaar afgestemde (en toch gevarieerde) inrichting van de etalages dragen de ondernemers zelf ook bij aan de uitstraling.

Partners: gemeente (tevens voornaamste financier), ondernemers en bewoners

Status 01-09-2020

- **Weinig aan gedaan. Het gehele traject vraagt heroverweging en concretisering**
- de aanwezigheid van een aantal leuke winkeltjes en galeries draagt zeker bij aan een mooie uitstraling.
Dit wordt deels weer teniet gedaan door een aantal 'rommelpanden', kapotte muurtjes, onkruid, karren op straat, (reclame)borden, 'uitgekleed' speeltuintje en overlopende prullenbakken.
- fietsenrekken bij de entrees van de stad zijn geplaatst, **oude laadpaal bij 'De Prins' moet nog weg. Fietsenrekken bij de kerk zijn niet geplaatst.**
- **Aandacht voor opwaarderen speeltuintje aan de Onderdreef. Dit speeltuintje wordt druk bezocht,**

3.2.4 Ontwikkelen van het historische verhaal van Buren

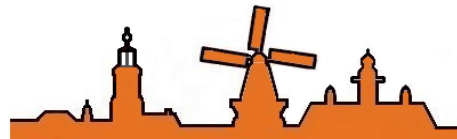
Met de ontwikkeling van een 'canon' wordt het (historische) verhaal van Buren zichtbaar en beleefbaar. De Canon van Buren is een lijst van vijftig thema's die chronologisch een samenvatting geeft van de geschiedenis van Buren. De canon wordt uitgegeven in boekvorm. Op basis van dit verhaal worden door middel van een App en bordjes met QR-codes historische punten in de stad aangegeven en wordt het bijbehorende verhaal verteld.

Bij het stadje zijn veel bijzondere archeologische opgravingen gedaan. Dit in combinatie met allerlei aanwezige privé-collecties vormen een compleet verhaal van de geschiedenis van Buren. Deze gaan we openbaar maken.

Partners: inwoners en lokale ondernemers, gemeente

Status 01-09-2020

- De boekvorm van de Canon van Buren is op 8 juli 2014 officieel gepresenteerd.
- Informatiebordjes met QR-code en App bij historische gebouwen en plekken zijn door BV Buren gerealiseerd en geplaatst, met financiële steun van de provincie Gelderland, de ANWB en de gemeente Buren.
- Uitgebreide informatie (36 POI's) is ook te vinden op de website van burenstad.nl
- Langs de bordjes is door BV Buren een historische wandelroute uitgerold. Een route gaat langs het moois in de stad en een tweede route gaat door het buitengebied, langs de '17^e eeuwse dreven', de voormalige steenoven, de hoogstamboomgaard en de voormalige Jodenbegraafplaats aan de Aalsdijk. Van de wandelroutes is een gedrukt exemplaar gratis verkrijgbaar op diverse plaatsen in Buren.
- Tot voor de Franse overheersing hadden de huizen in Buren geen huisnummer. De huizen hadden namen. Een deel van deze namen zijn bekend en prijken - gerealiseerd door BV Buren, oudheidkundige vereniging Pasqualini en bewoners-, op een informatiebordje weer aan twintig gevels
- 'Beleef Historisch Buren' Is een project van BV Buren binnen de projectgroep 'Aantrekkelijk Buren' **Dit project voorziet in nog verdere ontsluiting van de historie van de stad met moderne middelen.** (zie projectplan). Het project is door de inwoners en ondernemers van Buren ingebracht. De eerste haalbaarheidsonderzoeken zijn uitgevoerd en de resultaten zeer belovend. Dit project is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het Regionaal Investeringsfonds (RIF) van FruitDelta Rivierenland'
- Het entreegebouwtje op de Algemene Begraafplaats in het Plantsoen is door de gemeente gerenoveerd. **Dit gebouwtje gaat gebruikt worden voor expositie van de artefacten van de voorm. galerij (arcaden bogen (Alessandro Pasqualini, Tommaso Vincedor, Adrien de Seron)) van het kasteel.** Met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zijn hierover contacten.

Groen: (Her)ontwikkelen van Buren als parel in groene omgeving

3.3.1 Herontwikkelen kasteelterrein als evenemententerrein

Met de herontwikkeling van het kasteelterrein wordt geen grootschalige ingreep voorzien zoals het opgraven of nabouwen van delen van het kasteel. Voorbeelden ervan elders in het land laten zien dit niet altijd een opwaardering van de locatie oplevert. Wel krijgt deze plek als evenemententerrein meer betekenis voor Buren en haar omgeving. Het beschikbaar blijven van het terrein voor Burense evenementen en maatschappelijke functies is essentieel. Denk aan markten, een schaatsbaan en festivals die passen bij de schaal van Buren. Daarnaast worden de contouren van (de kamers van) het kasteel met tegel- of klinkerpaden (en informatieborden) zichtbaar gemaakt. De opwaardering van het terrein krijgt zo met laagdrempelige maatregelen vorm. Het opwaarderen van de entree van het terrein vraagt om een extra impuls, die is beschreven in het volgende project.

Partners: gemeente i.o.m. ondernemers en bewoners

Status 01-09-2020

- De ontwikkeling van het kasteelterrein als evenemententerrein is nog niet van start.
- Gedacht wordt aan het volgende:
  - De fundering (dikke muren) van het kasteel zichtbaar maken in de vorm van verharding;
  - De noordelijke toren (Ceuckentoren) als podium (performerplaats) inrichten met gebruik van de kinderkopjes welke afkomstig zijn van de Buitenhuizenpoort;
  - Langs de verharding kunnen dan kraampjes o.i.d. worden geplaatst voor b.v. een markt.

3.3.2 Herstellen Plantsoen, Toeren en Dreven

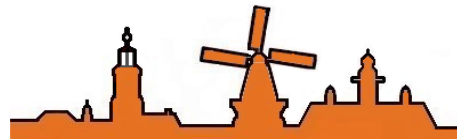
De huidige inrichting van het Plantsoen doet geen recht aan de unieke historie van de plek. Herstel van het Plantsoen is daarom noodzakelijk. In combinatie met het opknappen van het unieke lanenpatroon van de Toeren en de Dreven achter het kasteelterrein, wordt het een plek die uitnodigt voor wandelen en beleven. Zieke bomen kunnen worden vervangen voor nieuwe en met de wijze van beplanting kan het stelsel meer allure worden meegegeven, inclusief zichtassen naar het open terrein en de omgeving.

Partners: gemeente, provincie

Status 01-09-2020

Plantsoen.

- Herstel en onderhoud van het Plantsoen wordt sinds november 2014 uitgevoerd door de Plantsoengroep. Hierin wordt het stuk 'Renovatie van het Plantsoen, datum maart 2014 van Albers Adviezen Historische Parken' gevolgd. Loopt goed. Er is een projectplan. Zieke bomen zijn deels gekapt en vervangen door nieuwe, zichtassen zijn hersteld. Financieel is budget gemeente.
- De gemeente moet nu eindelijk eens tijd stoppen in het indienen van een vervolgaanvraag bij Stichting Nationaal Investeringsfonds voor de subsidie voor het Plantsoen. Deze aanvraag lijkt op dit moment geen prioriteit te hebben. Had al in 2019 moeten gebeuren.
- De wens van de projectgroep is nog steeds om de beschikking te hebben over handgeld voor het betalen van kleine rekeningen van consumpties, benzine voor de bladblazer etc.
- Er moet rekening worden gehouden met nog meer kap van oude bomen. De meer dan honderd jaar oude kastanjes en beuken zijn zo langzamerhand wel aan het eind van hun levensduur.
- Plan voor (weer) stromend water in de kasteelgracht. Water staat nu stil en stinkt erg.

Hoogstamboomgaard in de Toeren

- Het onderhoud en beheer van de hoogstamboomgaard van het weeshuis in de Toeren wordt sinds de zomer van 2014 uitgevoerd door hoogstambrigade 'De Toeren'. Loopt goed, er is een projectplan. De oogst wordt verkocht. De hoogstambrigade ontvangt geen financiële steun van de gemeente. De brigadisten hebben een cursus gevolgd bij Stichting Landschapbeheer Gelderland
- Ook het maaien van het gras onder de bomen door AVRI gaat nu goed, was wel eens anders.
- **Minder goed gaat het jaarlijks schonen van de langs liggende sloten. Daarvoor wordt te groot en te zwaar materieel ingezet waardoor de fruitbomen en het grasveld en wandelpad worden beschadigd..**

Stadstuin 'Radiant' binnen de Toeren.

- Deze, door de voorm. onderwijzer Jaap Douma aangelegde, bloementuin wordt, sinds de dood van Jaap in februari 2016, beheerd en onderhouden door de projectgroep Radiant. Loopt goed, er is een projectplan. Financieel 'bedruipt' de tuin zich door verkoop van gekweekte planten. In de tuin staan meer dan 600 verschillende, vaak bijzondere, soorten planten en struiken in meerdere exemplaren
- De tuin heeft nu de status 'stadstuin' en is in een aantal wandelroutes om Buren opgenomen en vermeld. De tuin wordt druk bezocht door wandelaars en belangstellenden.
- **Jammer is dat de driemaal aan de gemeente gestelde vraag om houtsnippers, afkomstig van de gekapte bomen aan de Onderdreef, niet is gehonoreerd.**

De Toeren of Dreven.

- **De overige wandelpaden en vegetatie is in onderhoud en beheer bij de AVRI. Dat kan beter, de paden worden door oprukkend gras steeds smaller en na bladval en wat regen in de winter zijn de paden door rottend blad flink modderig. Aanbeveling om de paden wat te verbreden en op de paden gevallen blad op te ruimen.**

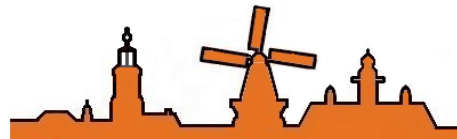
Kastanjelaantje (of vrijerslaantje)

Enige in Nederland voorkomende berceau (loofgang) van kastanjabomen, naar een ontwerp uit 1905 van Lodewijk Wilhelmus Copijn.

- Het onderhoud en snoei van de kastanjabomen werd vanaf november 2014 uitgevoerd door groep 'Levend Landschap' tot medio 2017. Daarna wordt onderhoud uitgevoerd door AVRI; **dat kan beter**
- **De oude kastanjabomen zijn er niet best aan toe.** Vanaf 2014 zijn wel met regelmaat kastanjabomen vervangen door nieuwe (rode) kastanjabomen (maart 2014 gedeputeerde Josan Meijers)
- **Rekening mee houden dat in de komende jaren nog meer bomen moeten worden vervangen om dit unieke laantje in stand te houden. Misschien elk jaar een aantal.**
- **Onderbegroeiing is rommelig. Veel wilde bramen en onkruid. Dit planmatig verwijderen,**

Onderdreef.

- De onderdreef is, na een aanloop van vijf jaar en veel gedoe, dan eindelijk in het najaar van 2019 en het voorjaar van 2020 gereconstrueerd. Het project begon goed. Door de gemeente en BV Buren is in 2018 een projectplan en projectopdracht gemaakt. Een werkgroep, waarin vertegenwoordigers van aanwonende en omwonenden, BV Buren en de gemeente Buren is 'aanjager'. De inbreng van de werkgroep is in het uitvoeringsplan meegenomen. Oplevering zou zijn 14 december 2019. Iedereen tevreden.
- **De uitvoering ging niet zo geweldig, waarbij aangetekend dat zich een aantal onvoorziene omstandigheden aandienden. Uiteindelijk kon er medio maart 2020 weer worden geparkeerd en waren de woningen en de 'Hofhouding' weer bereikbaar. Het project is nog steeds niet helemaal gereed.**
- De historische bomenrij is hersteld en het voetpad tussen de bomen is voorzien van een nieuwe verharding. Het plantsoentje (driehoek) is door de aan- en omwonenden zelf aangeplant met planten, financieel mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van NLDoe2020, een bijdrage van een aantal ondernemers en een bijdrage van aan- en omwonenden.

Algemeen.

- In het Plantsoen, de hoogstamboomgaard, het kastanjelaantje en elders in de Toeren staan informatiebordjes met een QR-code.

3.3.3 Opwaarderen entree kasteelterrein

Het kasteelterrein gaat een belangrijke rol vervullen als entree voor Buren en als transferium naar de regio. Het wordt fysiek ingericht als een centraal punt voor het Nationaal Landschap waarin de kernkwaliteiten van het Rivierengebied samenkomen. Daarvoor wordt de entree aangepakt en wordt de relatie tussen het kasteelterrein en de binnenstad hersteld. De verbindingsweg voorzien we van klinkers. De groene barrière (de struikpartijen) die de verbinding in de weg staat, verwijderen we, zodat het kasteelterrein zichtbaarder en toegankelijker wordt. De opwaardering van deze plek krijgt verder vorm door er ruimte te bieden aan een multifunctionele horecagelegenheid. Deze gelegenheid kan dienst doen als bezoekerscentrum voor het Nationaal Landschap Rivierengebied. Dit is één van de weinige Nationale Landschappen zonder bezoekerscentrum. Er zijn provinciale middelen beschikbaar voor de marketing van het Nationaal Landschap. De horecagelegenheid moet zich onderscheiden door kwaliteit (bijvoorbeeld door het aanbod van streekproducten) en uitstraling. Bij dat laatste wordt als opdracht meegegeven dat in de architectuur het zichtbaar maken van de kasteelpoort (de oorspronkelijke of een verwijzing daarnaar) een plek krijgt. Deze ontwikkeling slaagt alleen als het als een integraal publiek-privaat project wordt opgepakt.

Partners: gemeente, regio, provincie, RBT, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, mogelijke exploitant(en)

Status 01-09-2020

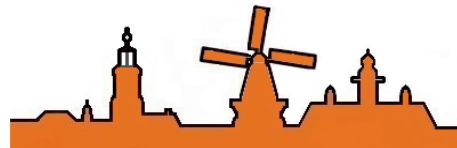
- De groene barrière (de struikpartijen) is al in 2015 weggehaald en herbeplant zoals aangegeven in 'Renovatie van het Plantsoen, datum maart 2014 van Albers Adviezen Historische Parken'
- De verbindingsweg is eind 2019 voorzien van klinkers en het aansluitend ovaal (de oorspronkelijke dwarsweg voor het kasteel) voorzien van klinkers en van kinderkopjes welke afkomstig zijn van de Buitenhuizenpoort. Ziet er mooi uit en het kasteelterrein sluit nu prachtig aan, aan de binnenstad.
- Het inrichten van een multifunctionele horecagelegenheid en invullen van een transferium naar de Regio hebben we laten varen. De plek is fysiek ongeschikt en een bezoekerscentrum is niet nodig..
- Het plan is om langs de verbindingsweg de oude bomenrij te herstellen
- Daarnaast is het voorstel om conform 'Renovatie van het Plantsoen, datum maart 2014 van Albers Adviezen Historische Parken' het grasveld naast de verbindingsweg af te graven en weer als gracht in te richten, eventueel en indien mogelijk met het zichtbaar maken van een deel van de oude middeleeuwse brug en een verbinding met de gracht aan de andere kant. We verwachten in de oude gracht nog artefacten van het kasteel te kunnen bergen. Daarbij is het de bedoeling om samen te werken met de vrijwilligers van de BATO om dit project te ondersteunen.

3.3.4 Verbeteren recreatief routenetwerk

Het netwerk van recreatieve fiets- en wandelroutes kan op verschillende manieren worden versterkt. In sommige fietsroutes ontbreken nog enkele schakels. Buren moet aanhaken bij regionale netwerken van wandel- en fietspaden. Dit gebeurt door Buren te koppelen aan bestaande initiatieven zoals TRAP-route, klompenpaden en het regionale wandelnetwerk. Daarnaast kunnen enkele voorzieningen (picknickplaatsen, bankjes) worden aangebracht. Bovendien kan de versterking in mentale zin plaatsvinden door te werken aan de bekendheid van de fiets- en met name de wandelpaden (bijvoorbeeld rondom de Toeren en de Korne). De methodiek van de canon (digitale ontsluiting door middel van apps) passen we ook toe in omgeving van Buren zodat het historische cultuurlandschap ook wordt ontsloten. We sluiten hierbij aan bij het grotere verband Nationaal Landschap.

Partners: gemeente, regio, provincie, RBT, Uiterwaarde, Landelijk Fietsplatform, Wandelnet, Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Status 01-09-2020

- **Het geheel kan wel wat beter. Samenwerking met de voorgestelde partners kwam niet van de grond. Contacten liepen stroef (doen hun 'eigen' ding).**
- Uiteindelijk is vanuit particulier initiatief de zaak opgepakt. Door burenstad.nl is een stads- en veldwandeling uitgezet en door BV Buren een historische wandeling in en om Buren met digitale ondersteuning d.m.v. apps. De wandelingen sluiten aan, aan het Errekomsepad.
- Uit het haalbaarheidsonderzoek van 'Beleef Historisch Buren, blijkt dat Buren weinig bekend is bij de Nederlanders. Driekwart van de (1050) geënquêteerden heeft geen beeld bij Buren. BV Buren en de gemeente werken er hard aan om Buren meer bekend te maken.

3.3.5 Realiseren uitkijktoren

Gekoppeld aan het recreatieve routenetwerk is het interessant een trekker te realiseren waarbij op hoogte van de groene omgeving kan worden genoten. Er zijn twee ideeën met betrekking tot een uitkijktoren. Ten eerste de bouw van een nieuwe toren aan de rand van de Toeren op de zichtlijn naar het kasteel en als onderdeel van een wandelroute. Een tweede mogelijkheid is om de toren behorend bij de Sint-Lambertuskerk open te stellen. De tweede optie heeft de voorkeur van de bewoners. Partners: gemeente, kerkgemeenschap, regio, RBT, inwoners en ondernemers

Status 01-09-2020

- Een uitkijktoren aan de rand van de Toeren op de zichtlijn naar het kasteel is gerealiseerd uit particulier initiatief, zij het dat de toren iets verder in het veld ligt dan aanvankelijk bedoeld.
- **Het open stellen van de toren van de St. Lambertuskerk is vanwege veiligheidsrisico's vooralsnog niet mogelijk.**

3.3.6 Uitbreiden verblijfsmogelijkheden

In de stad zijn te weinig overnachtingsmogelijkheden. Bezoekers (bijvoorbeeld van de Business School) moeten daarom soms uitwijken naar Tiel. Er zijn verschillende opties voor het uitbreiden van de mogelijkheden. Te denken valt aan het realiseren van blokhutten (ondernemer heeft daartoe een concreet plan) en/of een beperkt aantal overnachtingplaatsen bij de te realiseren nieuwe entree van het kasteelterrein.

Partners: gemeente, ondernemers

Status 01-09-2020

- Er zijn een aantal B&B's en er is een vakantiewoning in de stad. De richtlijnen hieromtrent zijn nogal star; er mag veel niet en wat wel kan/mag is veelal niet uitvoerbaar. BV Buren heeft aan de gemeente gevraagd om te zorgen dat de regels zodanig worden veranderd dat er meer mogelijk is onder voorwaarden.

Blauw: (Her)ontwikkelen Korne als economische ontwikkelingsas

3.4 Blauwe lijn: (her)ontwikkeling Korne als economische ontwikkelingsas

De Korne is recent uitgebaggerd en daardoor bevaarbaar voor bootjes van 8 meter lang, 3 meter breed en 80 centimeter diep. De Korne wordt echter nog weinig bevaren. Met de blauwe lijn wordt beoogd het gebruik van bestaande voorzieningen te verbeteren, door de bekendheid van de vaarroute van de Korne te vergroten en een aantal nieuwe voorzieningen toe te voegen die zowel voor Burenaren als voor de waterrecreanten van buiten interessant zijn.

3.4.1 Opwaarderen steigers voor passanten

Onlangs is een steiger aangelegd die plaats biedt voor 12 boten en 24 als de boten dubbel aangemeerd worden (voor De Prins). Passanten mogen twee dagen aangemeerd blijven. Van de steiger wordt nog niet veel gebruik gemaakt. Daarnaast ligt er een steiger voor kano's aan het begin van de Kornedijk. Met het oog op toekomstige ontwikkelingen (realisatie jachthaven, zie paragraaf 3.4.3) is het van belang de huidige steigers op te waarderen. De steigers worden door de aanleg van vlonders aantrekkelijker en moeten beschikken over faciliteiten als stroom, een kraantje en vuilnisbakken. Daarnaast wordt bij de steiger aan het begin van de Kornedijk een douchefaciliteit gerealiseerd. Ook deze steiger wordt geschikt gemaakt voor passanten. Er dient wel rekening te worden gehouden met het 'stand still' beginsel van het aantal ligplaatsen, zoals besloten door de provincie in het Verkeersbesluit 2011. In overleg met provincie en waterschap is de verblijfsduur te verlengen tot vijf dagen. Met deze maatregelen wordt een bezoek aan Buren per boot gestimuleerd. Partners: gemeente, regio, provincie, waterschap, ondernemers

Status 01-09-2020

- Het opwaarderen van de steiger is niet gerealiseerd. De beoogde partners werken niet mee.
- BV Buren neemt het initiatief om voor NLDoet2021 een financiële bijdrage te vragen voor het (door vrijwilligers) aanbrengen van een verharding langs een deel van de steiger.

3.4.2 Vergroten zichtbaarheid en bekendheid vaarroute

Bij de aftakking van de Linge in de Korne is een vuilopvang die voor sommigen uitstraalt dat de Korne niet bevaarbaar is. Door de vuilafvang aan te passen en een informatiepaneel te plaatsen wordt duidelijkheid gegeven dat via de Korne naar het prachtige Buren kan worden gevaren en dat er kan worden aangemeerd. Daarnaast worden de route en de steigers op de waterkaarten beter vermeld en er kan bijvoorbeeld een artikel in de Waterkampioen worden geplaatst. Partners: gemeente, regio, provincie, waterschap, ANWB, ondernemers

Status 01-09-2020

- De vuilvang is aangepast. Informatiepaneel is niet aangebracht.
- Het bekend maken van Buren onder watersporters wordt een onderdeel van het informatie- en communicatie project van BV Buren en de gemeente.

3.4.3 Realiseren kleine jachthaven

De projecten in deze ontwikkellijn kennen een bepaalde volgordelijkheid: eerst moet optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige mogelijkheden die de steigers bieden. Daarna kan in overleg met waterschap en de provincie over de mogelijkheden voor een jachthaven worden gesproken. Een kleine jachthaven (maximaal 70 ligplaatsen) kan een impuls geven aan de verblijfsmogelijkheden van waterrecreanten in Buren en biedt voor inwoners van Buren meer mogelijkheden vanuit de vaste verblijfplaats Buren de omliggende wateren en steden te bezoeken. Daarvoor is het allereerst nodig om met de provincie en het waterschap in gesprek te gaan over de mogelijkheden met betrekking tot het Verkeersbesluit 2011

Partners: gemeente, regio, provincie, waterschap, ondernemers

Status 01-09-2020

- Het idee van een jachthaven is verworpen. Daarvoor in de plaats mogelijk een kleine passantenhaven op het terrein van de gemeente naast de brug in de prov. weg over de Korne
- Door een particulier initiatiefnemer (ondernemer) is in juli 2018 een idee gepresenteerd voor het realiseren van een kleine Jachthaven buiten- of aan de rand van de stad. De initiatiefnemer is gevraagd om het idee wat concreter uit te werken naar een globaal plan en tijdens de vergadering op 18 september te presenteren. Initiatiefnemer heeft verder niets meer van zich laten horen.
- Nu de gemeente Geldermalsen de jachthaven aldaar vermoedelijk gaat uitbreiden is de wens voor een (passanten)haven in Buren dan niet meer van toepassing

Grijs: de gidsprojecten

3.5 Werken aan de basis

Een sterke basis maakt de uitvoering van het programma kansrijker. Er zijn drie 'projecten' die de humuslaag vormen waarop de overige, hiervoor genoemde projecten ontwikkeld kunnen worden: het verbeteren van het beheer en onderhoud, samen werken aan een vitale en leefbare binnenstad en het versterken van de marketing (op een gecoördineerde wijze). Dit zijn geen nieuwe projecten; ze benadrukken het behoud en het versterken van de bestaande – zo belangrijke - basis.

3.5.1 Verbeteren beheer en onderhoud

Het visitekaartje van Buren is de historische binnenstad te midden van de groene omgeving.

Conservering daarvan vormt de basis van het programma. Dit houdt in dat er energie in moet worden gestoken om de stad en haar omgeving er verzorgd uit te laten zien. Daartoe moet er extra aandacht zijn voor het beheer (door gemeente, provincie en waterschap). Speciale aandacht wordt gevraagd voor het beheer van de ingang van het Plantsoen, de Toeren en de bosrand tussen het terrein en de Toeren. Het is belangrijk dat dit gebied goed onderhouden wordt, zodat het toegankelijk is voor wandelaars, en de uitstraling past bij de allure van het voormalig kasteel. Ook is het van belang dat er (door de gemeente) gehandhaafd wordt op reclameborden die her en der verspreid staan in de openbare ruimte. De rotondes kunnen worden geadopteerd door ondernemers. In ruil voor het beheer mogen zij er passende reclame maken.

Partners: gemeente, waterschap, provincie, bewoners en ondernemers

Eerste stap: schouw met gemeente en bewoners en opstellen actielijst

Status 01-09-2020

- Schouw is geweest en actielijst gemaakt (is een doorlopend actueel document)
- Onderhoud Plantsoen wordt door Plantsoen projectgroep gedaan
- Een van de twee rotondes is geadopteerd
- **Onderhoud 'De Toeren' kan beter**
- **Er is geen handhaving op het verbod van 'eigen' (reclame) borden**

Schouw op 16 januari 2014

1.A. Inrichten Buitenhuizenpoort Beklinkeren weg, bankjes, verlichting	Gereed
2.A. Parkeren in de stad. Toeristen verwijzen naar parkeerplaatsen buiten de stad. Alle P-borden in de stad verwijderen en vakken inbrengen. Parkeren vrachtwagens weren.	Onvoldoende Niet gedaan Niet gedaan
2.B. Herinrichten Onderdreef met extra parkeerplaatsen.	Gereed
2.C. Beklinkeren Onderdreef.	Gereed
3.A. Straatmeubilair. Verlichting vaak kapot, wel voldoende.	Gereed
3.B. Fietsenrekken. Fietsenparkeerplaats bij - Onderdreef, - bij "De Prins" (op parkeerplaats nabij rotonde in Tielseweg N834) - bij de kerk.	Gedaan Gedaan Niet gedaan
3.C. Betere bewegwijzering. Iets "ludieks" met bewegwijzering. Plaatsen "eigen" reclameborden: verbod in APV (2014). Bord "Marechausseemuseum" toevoegen en weghalen van gevel museum "Buren & Oranje". Eenduidige stijl borden winkels en horeca.	Niet gedaan Niet gedaan Gedaan Gedaan Niet gedaan

3.D. Aankleden Peperstraat/Markt/Voorstraat.

Markt inrichten als plein.

Plantenbakken in vensters.

Niet gedaan

Niet gedaan

Overig:

- Marinus gaat in gesprek met "De Pannenkoekenbakker" over strook publieke ruimte, na herinrichting Buitenhuisenpoort.

Gedaan

- Stadsgracht langs Achterbonenburg afgraven en water van gracht bij poort tot brug/weg brengen;

Uitvoering is onderdeel van herinrichting Buitenhuisenpoort.

Niet gedaan

Niet gedaan

- constructie "Malle Jan" naar Ommeren.

- waterschap maakt verflauwde oever Korne, op plek waar kinderen kunnen zwemmen.

Niet gedaan

Niet gedaan

Plaatsen prullenbak.

- opknappen muurtjes achter de kerk.

Gedaan

- opknappen paardenstandplaats (Travalje).

Gedaan

- graffiti bij brug weghalen.

Niet gedaan

3.5.2 Samen werken aan een leefbare en vitale binnenstad

Op de korte termijn, eerste drie jaar worden vooral de in de lijst genoemde projecten uitgevoerd. Hiervoor wordt een casemanager benoemd. Dit kan een ambtenaar zijn van de gemeente Buren of externe. Iedereen heeft baat bij een leefbare en vitale binnenstad: bewoners, ondernemer en bezoekers. Er gebeurt al heel veel maar handhaven of versterken van de kwaliteit van de binnenstad is niet vanzelfsprekend. Het is goed om er gezamenlijk actief en bewust aan te (blijven) werken. Er kan (nog) beter worden afgestemd over de mate en vorm van reclame-uitingen, winkeltijden, beeldkwaliteit van gevels en etalages en evenementenbeleid. Ondernemers en gemeente maken hierover (werk)afspraken en zien samen toe op de uitvoering daarvan. Het is van belang om te denken aan doelgroepen als ondernemers, bijvoorbeeld ouderen en jongeren. Denk daarbij aan bereikbaarheid van het stadje voor ouderen. Of aan een recreatiemogelijkheden voor kinderen en jongeren, zoals een verblijf of zwemgelegenheid aan de oevers van de Korne.

Partners: ondernemers en gemeente

Eerste stap: (werk)afspraken tussen gemeente en bewoners, opstellen actielijst

Status 01-09-2020

- zie onder andere punten.

3.5.3 Versterken (gecoördineerde) marketing

Ondernemers in Buren zijn er bij gebaat dat de kwaliteiten van Buren bekend staan. Toegankelijke, goede en volledige informatie is cruciaal. Op de website www.burenstad.nl is een overzicht van informatie te vinden voor bewoners en bezoekers van Buren, bijvoorbeeld over winkels, horeca, kunst, cultuur en evenementen. De website is op Google goed vindbaar met verschillende zoektermen en maakt daarbij verbinding naar regionale schaal, bijvoorbeeld met 'bloesem Betuwe'. De website wordt ongeveer 100 keer per dag bezocht met een piek op 1000 per dag tijdens de bloesemperiode. Doel is dat meer toeristen naar Buren komen. Daarvoor is het belangrijk dat de website up-to-date blijft en voldoende nieuwsaarde blijft bieden. Bijna alle ondernemers ondersteunen deze website, die wordt beheerd door twee Burenaren. Het is van belang deze website te zien als dé 'portal' voor Buren en geen andere digitale kanalen op- en in te richten die de werking of vindbaarheid van deze portal verstoren. Indicatie kosten: geen extra kosten.

Partners: ondernemers in binnenstad Buren, beheerders

Status 01-09-2020

- BV Buren en de signaleringsgroep stad Buren-Asch hebben, met ondersteuning van de KNHM, op 5 september 2019 een verbindingmarkt georganiseerd waar 45 maatschappelijke organisaties zich aan de inwoners en aan elkaar hebben gepresenteerd. De markt is bezocht door meer dan 350 inwoners.
- Voorafgaand aan de verbindingmarkt was er een interactieve sessie met vertegenwoordigers van uiteenlopende maatschappelijke organisaties. Doel was om samen in kaart te brengen welke nieuwe projecten kunnen gaan draaien en om samen in beeld te brengen welke thema's belangrijk zijn, welke kennis gewenst is, welke contacten nodig zijn en welke aanvullende ondersteuning er nodig is.
- De "oogst" was overweldigend, daar kunnen we wat mee. In de vervolgsessie van 31 oktober zijn drie projecten vastgesteld, waar we mee verder gaan. Dat zijn:
  - zorg en welzijn (wordt/is door de gemeente opgepakt onder de naam: transformatie Sociaal Domein Buren);
  - relatie met de gemeente Buren (regeltjes en verordeningen);
  - communicatie, informatie en cultuur.
- De projecten zijn intussen opgestart
- Vanuit BV Buren zijn met de beheerders van burenstad.nl gesprekken gaande over uitbreiden van de website met meer informatie en de nieuwswaarde. Er zijn ook gesprekken met de gemeente over communicatie en informatie.
- **Er is geen ondernemersvereniging.**

4.3 Ruimte geven en verbinden

Belangrijke voorwaarde voor het slagen van het uitvoeringsprogramma is de bereidheid van de gemeente om ruimte te geven aan de initiatieven van bewoners en ondernemers om projecten naar eigen waarden en inzicht te organiseren en de initiatieven te verbinden. De gemeente is voor sommige projecten (mede) trekker maar voor veel van de projecten vooral faciliterend, bijvoorbeeld door de regelgeving en planvorming af te stemmen op de initiatieven en te zorgen voor heldere en duidelijke communicatie (dit wordt met het afstemmingsoverleg al voor een deel opgepakt). Om het vertrouwen van bewoners en ondernemers te houden, is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een duidelijke rol pakt met een aantal fysieke inrichtingsmaatregelen en met het voorzien in het beheer en onderhoud. Met het vaststellen van de koepelvisie en de hier beschreven organisatievorm wordt het momentum voor een actieve aanpak gecreëerd. Bewoners en ondernemers zijn en blijven daarbij actief betrokken.

Status 01-09-2020

- **Met de gemeente gaat het momenteel niet helemaal naar wens.** Ging een lange tijd erg goed **maar het laatste jaar lijkt er hier en daar wat zand tussen de raderen te zitten.** De reactie- en actiesnelheid is eruit.
- **Mogelijk zetten we met de visie 'Kerngericht Werken' een verbetering in gang.**